Lietas Nr. C28272316
Lietas arhīva Nr. C-2723-16/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2016.gada 23.septembrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesnese M.Miltiņa rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un

k o n s t a t ē j a :

2016.gada 8.jūnijā /pers. A/ (turpmāk arī - prasītāja) iesniedza tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā lūgts piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam katru mēnesi 111 *euro*, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, pārkaitot naudu /pers. A/ norēķinu kontā. Lūdz izskatīt prasību rakstveida procesā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pušu kopdzīves laikā 2003.gada 9.jūnijā piedzimis dēls /pers. C/. 2004.gadā puses pārtraukušas kopdzīvi, kopš tā laika atbildētājs nepilda savas saistības un nesniedz dēlam ne materiālu, ne finansiālu, ne morālu palīdzību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta prasībām, 2016.gada 10.jūnijā atbildētājam uz prasības pieteikumā norādīto adresi nosūtīts prasības pieteikums ar tā pielikumiem un paskaidrojuma veidlapa, nosakot rakstveida paskaidrojuma iesniegšanas termiņu (lietas lapa 12-13). Sūtījums atgriezts tiesā ar norādi, ka atbildētājs nav sastapts, atstāts aicinājums, beidzies glabāšanas laiks (lietas lapas 14).

Tiesa atzīst, ka atbildētājam paziņots par tiesas lietvedībā esošo lietu atbilstoši Civilprocesa likuma nosacījumiem.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā prasītājai un atbildētājam 2016.gada 1. augustā izsūtīts paziņojums (lietas lapa 15).

Atbildētājs nav iesniedzis tiesā rakstveida paskaidrojumus par celto prasību. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250 ^{21}.panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecības kopijas /numurs/ redzams, ka 2003. gada 9. jūnijā dzimušā /pers. C/ vecāki ir /pers. A/ (pirms uzvārda maiņas /uzvārds/) un /pers. B/ (lietas lapa 9).

No prasības pieteikuma izriet, ka bērns ir prasītājas apgādībā.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītāja par bērnu rūpējas un viņu apgādā. Atbildētājs to nav apstrīdējis.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo, otro, trešo un ceturto daļu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Tiesa secina, tā kā bērns dzīvo pie prasītājas, tad viņa arī realizē bērna ikdienas aizgādību, nodrošina visas bērna vajadzības un ir tiesīga saņemt no atbildētāja līdzekļus bērna uzturam. Tāpat tiesa atzīst, ka atbildētāja pienākums uzturēt savu bērnu ir absolūts, līdz ar ko neatkarīgi no viņa veselības un materiālā stāvokļa.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam valsts noteiktajā minimālajā apmērā, tādēļ tiesa uzskata, ka nav vērtējams pušu mantas stāvoklis, jo minimālais uzturlīdzekļu apmērs katram vecākam ir jānodrošina katru mēnesi katram savam bērnam neatkarīgi no mantas stāvokļa.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem" 2.punktu, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 2.1. katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 2.2.katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.656 „Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ar 2016.gada 1.janvāri ir 370 *euro*. Tādejādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam virs 7 gadu vecuma 111,00 *euro* ik mēnesi.

Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājai dēla /pers. C/ uzturam piedzenami uzturlīdzekļi 111,00 *euro* ik mēnesi.

Sakarā ar to, ka Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga var mainīties un ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs, tiesa uzskata, ka nepilngadīgā bērna interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru atbilstoši bērna vecumam.

Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 atzinis, ka, iztulkojot Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad prasība iesniegta tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā, līdz ar ko tiesa uzskata, ka ievērojot bērna intereses uzturlīdzekļi piedzenami no prasības celšanas brīža, t.i., 2016.gada 8.jūnija.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo daļu uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērna pilngadībai.

Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā

nekavējoties izpildāms spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam. Ņemot vērā to, ka prasītāja šādu lūgumu nav pieteikusi, tiesai nav pamata noteikt sprieduma nekavējošu izpildi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam ir atbrīvota uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tādēļ tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja.

Tādejādi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu un 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenama proporcionāla valsts nodeva no uzturlīdzekļu maksājumu kopējās summas par vienu gadu. Sekojoši valsts nodeva ir 199.80 *euro* (111 *euro* x 12 mēneši) = 1332,00 *euro*; 15 % no 1332.00 *euro* = 199,80 *euro*).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, t.i. par maza apmēra prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi lietā sastāda 5,58 *euro*, kas piedzenami no atbildētāja par labu valstij.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam ir nosakāms 10 dienu termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu. Ja persona sava mantiskā stāvokļa dēļ tiesas noteikto valsts nodevu nevar nomaksāt likumā noteiktajā termiņā, tad tā saskaņā ar Civilprocesa likuma 206.panta pirmo daļu var pieteikt tiesā lūgumu pieņemt lēmumu par sprieduma izpildīšanas atlikšanu vai sadalīšanu termiņos, kā arī par tā izpildes veida un kārtības grozīšanu.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu un Civilprocesa likuma 189.-193., 203.panta ceturto daļu, 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, līdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 111.00 *euro* ik mēnesi, sākot no 2016.gada 8.jūnija līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā noteikts Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā **valsts nodevu** 199.80 *euro* apmērā, kas iemaksājama: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods: TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē – C28272316.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā **ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus** 5,58 *euro* apmērā, kas iemaksājami: Tiesu administrācija reģistrācijas Nr.90001672316; konta Nr.LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 - lietā Nr. C28272316.

Noteikt /pers. B/ sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2016.gada 23.septembra, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese M.Miltiņa